

Sever)

1)

Pradědův děda se menoval Pekka. Ten jed chleba z kůry, nafouk se jako balón, přesto zůstal naživu, dokud neumřel.

Pradědův otec se menoval Pekka. Ten chytil chrásty neboli impetigo, ležel na smrt marod asi rok, ale zotavil se a umřel až další jaro.

Praděda se menoval Pekka. Ten šláp v Alkkule na minu, málem vykrvácel, ale přežil. Zemřel až pozděj.

Děda se menoval Pekka. Ten dostal zápal plic, tři tejdny proležel na lůžku v bezvědomí, nakonec vstal a odešel do práce a zemřel teprve po odchodu do penze na celkovou zchřadlost.

Táta se menoval Pekka. Ten spad do artéský studny, ale vlastníma silama se odtamtad' vydrápal, i s nadva-krát zlomenou rukou. Zemřel loni v zimě na kašel.

Strejda, matčin bratr, se menoval Pekka a ten krátce po válce zakop o kýbl, rozbil si hubu, hlavou se praštil o páčidlo, ale přežil, akorát přišel o levý oko. V roce šedesát šest ho srazilo auto a on zraněním podleh.

Nejstarší bratr se menoval Pekka. Ten si ufik motorovkou malíček, prst sebral ze země, čtyřkolkou se dovez na polikliniku a sestra mu ho přišila zpátky. O tři měsíce pozděj zemřel na rakovinu.

Nejmłodší bratr se menuje Pekka a ten za podzimních mrazíků prorazil s mopedem zábradlí na mostě,

sletěl do řeky, a protože je výtečnej plavec, doplaval až na břeh. Žije a má se dobře.

Manžel nejmladší sestry se menoval Pekka. Ten spad ze střechy velkovepřína a zabil se.

Jeho syn se menoval Pekka a ten byl u svý tety v Torniu na návštěvě, dyž šel na dětský hřiště, zachytil cyklohelmu o nějaký heblo a umřel.

Já se těmahlec elektronikkejma matrikama probírám horem dolem na třech počítačích od rána do noci od tý doby, co sem víc jak před rokem odešel z bernáku a nastoupil do důchodu. Stačí se trochu povrtat tady na internetu a něco ti vokážu. Koukni na tohle. Tady sou matriky, co vedou mormoni v okolí Kuolonjärvi, Mrtvýho jezera, od roku šestnáct set deset. Poďme vzít třeba tohohlec prapradědu mýho prapradědy, menoval se Pekka a ten –

II)

To byl ten hroznej případ toho chlapa, opravdovýho dobračiska, co žil tam někde na východní hranici. Porád myslel na to nejlepší pro svýho psa, poňvác ten jeho pes poslouchal jaksepatří na slovo, byl to ekcelentní honič a vůbec. A tenhle správňák se pak jednou od pohraničáře doslech, že na ruský straně viděli vlka.

Ten vzácně slušnej mužskej se tedy se svym psem vydal k ruský hranici. Dobře si namazal lyže a vpozdvečer byli oba na čáře. Chlap si řek, že až padne tma, tak ji překročí. Myslel, že jelikož zrovínka propustili půlku pohraničářů, nebude tam nikdo vachovat s nočnim dalekohledem na očích.

Snesla se tma a on se na lyžích vydal přes tu hranici, pes v patách za nim, ocasem zametal zem. Nikde ani hlásku a tenhle široko daleko nejschopnější lovec cejtil spokojenost. Na oblohu se vyhoup ouplněk a šecko osvítil jako slunko, ani ne za pět minetek chlap narazil na vlčí stopy a vydal se na lyžích po nich, psovi eště nakázal držet se zticha. A pes poslech. Najednou se proti nim objevil balvan a za nim se viditelně leskly vlčí očiska. Šedivec na lovce čučel opravdu d'ábelsky a navrch i tak ňák ponuře a výsměšně. Chlapík zacílil a vystřelil. Pes vedle koukal roztentěnej vzrušením, zvlášť potom, co zavětril teplou vlčí krev.

Celý to trvalo sotva deset minutek. Muž se zadíval na vlka, kerýmu odlítla půlka hlavy až do koruny starý sosny, a poslal psa vychlemtat kouřící krev ze sněhu a sežrat perličky, co se udělaly z krve, sněhu a zbytku mozku. Vypadaly jako jeřabiny. Pes ho poslech. Muž eště chvíli pozoroval kořist, pak na ni pliv a otočil se zpátky k domovu.

Na hranici mu šli naproti dva pohraničáři. Naštěstí je znal. Tenhle nebojsa jim řek, že byl zastřelit ruskýho vlka. Ty dva na to, že výborně, ale že mají jeden problémek: videokamera támle na borový větvi to šecker natočila, a na tom by vlastně nic nebylo, akorát že záznam odletěl jak do Helsinek, tak do Petrohradu, a tam nad takovym narušenim hranic nemávnou rukou, jak by to udělali oni tady. V tu chvíli chlap pozved kulovnici, nejprv odprásk psa, pak si strčil hlavěň do pusy a odprásk i sebe. Raděj volil rozšířenou sebevraždu, než aby skončil v pracovním lágru na Sibiři, kde chudáky vězně zaživa stáhnou z kůže, upečou na ohni a s chutí sežerou.

III)

Zasejc sem se probudil už před pátou, to mi volává matka, že celou noc nezamhouřila oka. Já, chuděro, že tě ale život zkouší, běž si lehnout, zavři oči, a to by bylo, aby spánek nepřišel. Zadržím sem pak aspoň natolik, že mi sliny vytekly na polštář, a to už telefon zvonil v půl sedmý. Máma, a že koukej, milánku, vstávat a hajdy do práce. Já, že už mám vypitý kafe a zrovna se začínám oblíkat. Postával sem u okna a koukal se, že de dobrý počasí na setí, slunce pěkně vylejzalo zpoza sauny a teploměr stoupal hezky nad nulu. Obul sem si gumový holínky, a dyž sem si navlík bundu, rozdrnčel se telefon. Matinka, a že ať si vezmu pořádný palčáky, jarní počasí bejvá zrádný a eště chytanu rýmu. Navlík sem si pořádný rukavice, do kapsy bundy si zastrčil nokii a s pohvizdováním na rtech sem se vydal na dvůr. Došel sem k traktorový garáži a vyjel se super-dextou ven. Řikal sem si, že s tím železnym koněm zajedu k bramborovýmu sklepu a připnu tam sečku. Zrovna dyž sem zabočil ke sklepu, tak mi to cinklo, volala máma, ať tu sečku připnu za traktor pořádně, abysem nedopad jako Kaino Alatalo v padesátejch letech. Já, že připnu. A taky sem připnul a eště sem mockrát překontroloval, esi to natuty drží. Drželo. Odjel sem na kraj pole za seníkem, tam, kde ležela hromada pytlů s osivem, a naplnil sem

sečku. Vylez sem za volant, a než sem udělal něco dalšího, zase zazvonila nokia. Volala máma, řekla, ať dám pozor na ten kámen před sušárnou a nepřevrhnu železnýho koníka. Já, dobře, že voláš, já na ten kámen úplně zapomněl. Tak sem osil jeden pruh a měl dobrej pocit. Než sem přešel na další lichu, kouk sem na telefoněk. Hlásil, že mám štyry nepřijatý hovory. Od matky. Zavola sem jí zpátky, co ji trápí. Ona, proč to nebereš, dyž ti volá máma. Já, že se hrozně omlouvám, že sem neslyšel zvonění, jak ta dexta hrozně rachotí. Ona na to, že si mám zapnout vibrace a strčit si ten mobil do gati, a že to pak budu umět vzít, až mi někdo bude volat. Udělal sem, jak mi máma nakázala. Vypadalo to, že mám hrozně velkýho šulína. Přišlo mi to k smíchu a osil sem celý pole na jeden zátaah a pak už byl čas odjet na dvůr a dát si něco k jídlu. Matka mi po cestě volala pětkrát, esi mám dost jídla a esi mám nohy v teple. Já, že si nemusí dělat starosti, šechno je v pořádku. Jed sem slanečky a zapíjel je kyškou. Máma volala, ať se těch sledů moc nepřejim, páč po nich budu mít žízeň a potom budu muset hodně pít a to se mi zas kuli tomu bude chtět porád čurat, tak abysem pak neběhal jako alik. Šel sem zpátky na dvůr a chvíli sem drbal Pesiho, páč je to hodnej pes. Máma mi brnkla, že než vyjedu, ať se nezapomenu kouknout, esi je v traktoru dost nafty. Já, že se samosebou podivám. Tak mi dopoledne uběhlo setim a já se pozvolna přesunul k bramborám. Bylo třeba je pořádně roztřídit, páč brzo bude čas sadby. Matka mi mockrát volala a připomínala, kde sou raný, kde poloraný, kde pozdní. Mezitim se odpoledne překulilo k večeru a já začal

bejt uondanej. Matka mi stihla volat aspoň dvacetkrát, ať už du ze sklepa, než na mě přiletí ňáký čertisko a zabije mě dřív, než se uráčím přijít se domů najíst. Řek sem mamče, že to moje rozbředlý tělo smrdí potem a chutná tak mizerně, že by se do něj ani čert nezakous, pak sem došel domů, sněd kotel hrachovky a vypil pět litrů kyšky. To se ví, hlad sem měl jak hrom. Matka mě prozváněla, esi už sem začal jíst, esi už jim, esi už sem dojed, esi sem odnes nádobí do mycáku. Já, že sem šecko proved do posledního jaksepatří. Potom pomalu nastal čas jít na kutě. Kolem osmý sem už byl zralej jak slíva. Matka mi zavolala, ať si vemu čistý pyžamo a na nohy vlněný fuksekle, aby mi v noci nebyla zima. Mám je na nohách, řek sem a šel si lehnout. Po krátký chvíli se dveře ložnice otevřely: matka v nich stála s chodítkem tak mile a popřála mi dobrou noc.

IV)

Bylo mi něco málo přes dvacet a v touze po lepším životě sem odjel do Švédska, páč tady ve Finsku se tenkrát na začátku šedesátek eště vznášel opar válečnejch let, neboli se žilo v nedostatku a chudobě. To už lžu. Do Švédska sem odjel, páč tady doma musel člověk dříť jako mezek. Já ale snil o snadnym chlebu a šecker přebila chuť nechat celou hladovou zem za žádama a pustit se do velkýho dobrodružství.

Měl sem bratrance Juhanu, bydlel v susedství. Tomu za války narostly na nohách stejně toulavý boty jako mně, a tak sme společně vyrazili do světa. Z Harparandy nás odvez vlak do Stockholmu. Tam sme se na nádraží motali sotva pár hodin a už se k nám přichomejt jeden pobuda ze Savo a řek, hele hoši, poďte se mnou. Zaved nás do Slussenu pod most a že ať si s nim dáme do nosu. Zavdali sme si fest a oba sme tam vostali deset roků, kšeftovali sme s alkoholem, kradli, vyvolávali bitky a vyváděli kdejaký psí kusy. Za celou tu dobu sme ani jeden neměli kde bydlet a matce sme do Finska neposlali ani jeden korespondák. Já si prostě říkal, že je skvělý, dyž může člověk v jednom kuse chlastat a nemusí se vůbec o nic starat.

V pětasedumdesátym sme se dostali za mříže. Oba. A do stejný basy. Tam se Juhana dal na víru a flašky se už ani nedotk. Já ne, já sem naopak eště

víc dupal na plyn. Pil sem šecker, co se v lapáku dalo schrastit, laky i vody po holení. Žral sem prášky, drogy i krémy na boty.

Po návratu z basy mi bylo pětatřicet a zase sem skončil pod slussenskejma mostama. Dalšíh sedum roků podle stejného mustru. Chodil sem od ničeho k ničemu, mluvil z cesty a byl tak namyšlenej, že sem se ani nevešel mezi futra. Pak přišlo ráno na Štědrej den sedumaosumdesátýho roku. Seděl sem s jednou šlapkou z Häme na zasněžený lavičce v parku u přístavu a oba sme koukali na zamrzlý moře. Za tím mořem bylo Finsko. Měl sem v ruce plnou flašku, odšrouboval sem uzávěr a už se tu flanděru chystal zvednout ke rtům, dyž mě najednou ovlád pocit, že už dost a končím. Nikdy předtím mě nic takovýho nepotkalo. Nikdy. Vrazil sem flašku tý děvce do ruky a řekl, že já už si nikdy nedám. Dlouho na mě koukala a pak řekla, že ona teda taky ne. Šli sme na nádraží, nasedli tam na vlak do Haparandy a na Boží hod sme už seděli v chalupě u našich. Matka uvařila kafe a starýmu tátovi tekly z očí slzy.

Po Velikonocích před dvanácti rokama sem do toho už skoro zase spad. Před svátkem slunovratu sme s ženou vyrazili na ryby k jezeru Miekojärvi. Já s sebou dycky vozim flašku. Dodneška. Je to placatka se stoprocentně čistou ruskou vodkou. Tenkrát o tý svatojanský noci sem z lodi nahodil prut a žena seděla ve špici, zamilovaně na mě koukala. Bylo takový ticho, tak krásný a dojemný, že sem vytáh z kapsy flašku a už se ji chystal odšroubovat, dyž mě žena přetáhla pádlem po hlavě, až sem se v mrákotách skulil na dno člunu. Flaška odlítla do koše s rybama,

odkad' ji žena zachránila. Z nosu i huby mi tekla krev, ale já sem manželce poděkoval. Na ni přišla slabá chvílka o několik let pozděj. Seděli sme taklec u ohně v Kaamanenu, já sem opíkal buřty a ona vařila smrtácký kafe, pršel sníh s deštěm a foukal vítr až od samýho Ledovýho oceánu. Ona pak vstala a odešla do stanu. Já tak ňák vytušil, že se něco děje. Šel sem za ní a ona se mi hrabe v batohu. Popad sem ji za vlasy a vytáh ji ze stanu ven. Nemusel sem nic říkat. Brečela a já šel taky polykat slzy za velkou borovicí. Po týhle příhodě v Kaamanenu sme se už ani jeden nedostali do situace, že teď musím. Ve dne v noci se navzájem hlídáme a je to nutný, páč chcem jít do kremační pece zdravý, s dobrou fyzičkou a hlavně jako nealkoholici.